

Onderzoek Teelt de grond uit Bloembollen in 2011

Najaar 2009 startte het project Teelt de grond uit, onder meer in de bloembollensector. In de vorige editie van BloembollenVisie werd aangegeven welke resultaten in 2010 zijn bereikt. In dit artikel staat welke plannen dit jaar worden uitgevoerd. Tevens geeft een van de leden van de begeleidingscommissie zijn ervaringen met het project.

Tekst: Stefanie de Kool
Foto's: PPO en Proeftuin Zwaagdijk

Het jaar 2011 is het tweede onderzoeksjaar voor het project Teelt de grond uit in de bloembollenteelt. In het onderzoek bouwen we voort op de resultaten van 2010 en gaan we verder met het verkennen van de mogelijkheden van substraatteelt, waterteelt en volveldse teelt op een afgedekte ondergrond. Daarbij richt het onderzoek zich op de vraag welk substraat het best voldoet voor bloembollenteelt en wat de benodigde teeltlaagdikte is. De waterteelt vindt plaats op drijvende bakken. Het onderzoek richt zich op het verkennen van de mogelijkheden voor waterteelt op water. In het systeem met afgedekte ondergrond onderzoeken we de mogelijkheid om het systeem ziektevrij te houden bij jaarlijkse teelt van hetzelfde gewas. De drie hoofdprojecten worden hier nader toegelicht in tekst en beeld.

VOLVELDSE TEELT OP EEN AFGEDEKTE ONDERGROND (BOLLENMEER)

Op de projectlocatie Bollenmeer in de Wieringermeer ligt een systeem met een teeltlaag van 40 cm op een laag folie. Hierin wordt de mogelijkheid van stomen als ontsmettingsmethode onderzocht in combinatie met jaarlijks telen van hetzelfde gewas (lelie en hyacint).

Mark Vink: 'Leerzaam om in begeleidingscommissie te zitten'

Het project Teelt de grond uit wordt begeleid door een begeleidingscommissie, waarin een aantal ondernemers zit. Een van hen is Mark Vink, firmant van Q.J. Vink & Zonen BV uit Sint Maartensvlotbrug. Hij vindt Teelt de grond uit een project dat de moeite waard is om te volgen. "Het project vind ik wel goed, maar roept ook de vraag op of er iets uit komt. Maar dat werd twintig jaar geleden bij de opkomst van de nettenteelt ook geroepen. Ik zie nu wel al dingen waarvan ik denk: "Wie weet kunnen we daar in ons bedrijf op termijn ook iets mee, zoals het telen van schubben in een ander substraat. Als de groei daarvoor nog sneller gaat, dan is dat alleen maar positief."

Voor Vink is het vooral positief dat er met name jonge ondernemers in de begeleidingscommissie zitten. "Juist dat maakt het zo leerzaam. Oudere ondernemers kunnen nog wel eens roepen dat iets toch niet lukt. Jongere ondernemers hebben dat nog niet zo sterk. En deelname betekent ook dat ik mijn mening mag geven en waar nodig kan bijsturen."

Mark Vink is zelf ook aan de slag gegaan met wat praktijkproeven, samen met André Conijn van Alb. Groot uit De Stolpen. "We hebben een aantal voorjaarsbloeiërs in gootjes geplant. Krokussen waren geen succes. De teeltlaag was te dun. De kraaien konden ze zo voor de voet op uit de goot pikken. En irissen lijken wel wat beter te gaan. Het gewas oogt nog niet zo goed als op het veld, maar dat zegt niet alles. Het is goed om die ervaringen nu op te doen. Er mag ook best wat fout gaan. Ook deze ervaring is weer belangrijk voor het project."

Teelt de grond uit

Het onderzoeksprogramma Teelt de grond uit ontwikkelt rendabele teeltsystemen voor de vollegroenstuintbouw (groenten, bloembollen, boomteelt, fruit en zomerbloemen & vaste planten) die voldoen aan de Europese regelgeving voor de waterkwaliteit. Uitgangspunt is dat de systemen naast een sterke emissiebeperking ook voordelen voor ondernemers opleveren (zoals een grotere arbeidsefficiëntie, betere kwaliteit of nieuwe marktkansen) en gewaardeerd worden door de maatschappij. Onderzoekers van Wageningen UR (PPO en LEI) en Proeftuin Zwaagdijk werken in het programma nauw samen met telers, brancheorganisaties en adviseurs uit de sectoren. De begeleidingscommissie voor de bloembollen bestaat uit zes bloembollentelers, twee adviseurs en vertegenwoordigers van KAVB en PT. De financiers van dit onderzoek zijn het ministerie van EL&I, het Productschap Tuinbouw en diverse andere partijen.

SUBSTRAATTEELT IN BEDDEN EN GOTEN

Op het proefveld van PPO in Lisse zijn 15 substraatbedden aangelegd en negen goten. In de substraatbedden worden hyacinten en lelies geteeld, waarbij de volgende varianten worden getest:

- dikte van teeltlaag: 10, 20 en 30 cm
- substraat: bollenzand, grof diluviaal zand, kokos/veen, kokos/ Vulcanisch gesteente) en kokos/polyfenylblokjes ("oase")
- daarnaast is er beperkt onderzoek met goten in de grond in plaats van bedden.

Water en voeding worden toegediend met druppelslangen. Het systeem is geschikt om te stomen.

De teelt in de verschillende substraten leverde een verschil in wortelontwikkeling op. Linkerfoto: wortelvorming op substraat kokos/vulcagrow, midden wortelontwikkeling in de vollgerond, rechts wortelontwikkeling op kokos/polyfenylblokjes.

WATERTEELT HYACINT

Op Proeftuin Zwaagdijk vindt onderzoek plaats naar waterteelt van hyacinten. De hyacinten zijn geplant in kratten die drijven in een vijver met voedingsoplossing. De bollen liggen op een krullenmat en 2 maten kleikorrels worden gebruikt als steun. De wortels van de hyacinten hangen continu in de voedingsoplossing.

PRAKTIJKPROEVEN

Twee telers doen op hun bedrijf kleinschalig ervaring op met teelt de grond uit. Zij experimenteren met teelt in goten en/of potten op enkele substraten met als belangrijk doel het voorkomen van Pythium. Deze praktijkproeven worden uitgevoerd met de gewassen kleinbollige iris, krokus en tulp.

Auteurs

Aan dit project werken de volgende onderzoekers mee: Peter Vreeburg en Hans Kok (PPO), Frank Kreuk en Matthijs Blind (Proeftuin Zwaagdijk)

Resumé

In 2011 wordt het tweede jaar met proeven uitgevoerd in het kader van het project Teelt de grond uit. Op drie locaties wordt nagegaan welke alternatieve mogelijkheden er zijn voor de bloembollenteelt die niet afhankelijk is van teelt in de volle grond. In dit artikel komen de plannen voor dit jaar aan de orde.